

at det er ingen Fejl, thi derved vil Lægmand, som faar med disse Love at gøre, komme ind i Principperne for Retsordningen, ikke blot den konkrete Afgørelse, men de almindelige Principper, der bør lægges til Grund for Handel og Vandel, og det kan kun være godt, at saadant sker. Det højest udviklede Retssystem, vi hidtil har kendt, det gamle romerske, var for største Delen baseret paa Retslærdes Udtalelser, som blev kodificerede af Justinian, og det har nydt Anseelse ikke blot gennem Aarhundreder, men gennem tusind Aar, og i mange Henseender danner det Basis for den Ret, vi endnu lever paa.

Naar jeg skulde omtale noget, som jeg ikke er glad ved, er det, at den nedsatte Kommission paa Grund af, at de enkelte Landes Repræsentanter ikke kunde blive enige, ikke har kunnet udfinde en fælles Norm for Afgørelse af sindssyges Erklæringer, af Gyldigheden eller Ugyldigheden af Retshandeler, der er afsluttede med sindssyge. Det vilde have været godt at have faaet det afgjort ved den samme Lejlighed, hvor vi har faaet alt det andet kodificeret. Naar det ikke er sket, er det min Overbevisning, efter alt det Materiale, der foreligger, at det ikke kunde ske i Øjeblikket, og saa maa vi henvise dette enkelte Punkt til Fremtidens Afgørelse gennem Supplementslove, og det bliver der vel heller ikke noget i Vejen for.

Et stort Fremskridt har vi derimod naaet gennem de nye Aagerregler, hvorved vi er kommet bort fra de gamle ganske formelle Aagerregler, som vi har haft her i Danmark, hvor jeg kunde udsuge paa enhver som helst Maade ved Misbrug af den svage, naar blot jeg ikke lod Forskrivningen tingløse med Pant i fast Ejendom, medens jeg derimod hjemfaldt til Aagerstraf og Aagerkarlens brændemærkede Navn, hvis jeg uden kongelig Bevilning tog mere end 4 pCt. af Udlaan mod Pant i fast Ejendom. Det var ganske absurd og derfor i det praktiske Liv ganske ligegyldigt og unyttigt. Her faar vi Bestemmelser om Misforhold mellem Præstationen og det, som den udnyttede Part maa erlægge til den stærkere Part, her er vi inde paa et Aagerbegreb, som man i mange Aar har kendt i Tyskland, og som forbyder den Slags Udsugning fra den stærkes Side overfor den svage, noget, som vi har set den første Begyndelse til i den nordiske Lov angaaende Køb paa Afbetaling, som vi for ganske nylig vedtog her. Disse Principper føres her ud i deres

Konsekvenser, og det hilser jeg med særlig Glæde, men, som sagt, anser ogsaa jeg det for nødvendigt, at vi kommer til en nøje Gennemgang af hele dette store Stof i et Udvalg, men jeg haaber, at Lovforslaget vil kunne gaa herfra med fuld Honnør, thi det er et Arbejde, som fortjener Honnør.

Foss: Jeg kan ganske slutte mig til de Udtalelser, der er faldet fra de ærede foregaaende Talere, Udtalelser, der jo falder godt i Traad med hverandre, og jeg kan derfor nøjes med paa mit Partis og egne Vegne at anbefale de to foreliggende Lovforslag til hurtig Fremme og, som den sidste ærede Taler (Alfred Christensen) sagde, med fuld Honnør. Der er jo her i væsentlig Grad Tale om en Kodifikation af allerede gældende Retsregler. Paa et enkelt Omraade er der dog Tale om helt nye Retsregler. Jeg sigter derved til det Afsnit i Forslaget til Lov om Aftaler og andre Retshandeler paa Formuerettens Omraade, som handler om Villiesyringer. Fra Kommissionens Betænkning vil det vides, at disse Bestemmelser ligesom i øvrigt de andre har været forelagte til Overvejelse for Erhvervsorganisationerne, og jeg benytter her Lejligheden til at udtrykke min Glæde over, at de Indlæg, der er kommet fra de danske Erhvervsorganisationers Side, fra Handel og Industri, har fundet saa megen Forstaaelse i Kommissionen, at Lovforslaget bærer Præg af den faglige Indsigt, som det paa denne Maade har været muligt at stille til Kommissionens Raadighed. Paa dette Punkt er det svenske og danske Lovforslag enige. Det er med særlig Taknemmelighed, at jeg nævner og fremfører dette Forhold. I øvrigt skal jeg slutte med at anbefale Lovforslagene, saaledes som de foreligger.

Ivar Berendsen: Til de Bemærkninger, som min ærede Kollega, det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen), gjorde vedrørende Forslag til Lov om Aftaler og andre Retshandeler paa Formuerettens Omraade, ønsker jeg at føje nogle ganske faa Ord om Forslag til Lov om Kommission, Handelsagentur og Handelsrejsende. Saaledes som disse to Lovforslag kommer her til Folketinget, forberedte af en kongelig Kommission, som Resultat af Konferencer mellem de tre skandinaviske Lande, be-